

Herdis Oftebro

Født 1932 i Molde

Gift med Jan Oftebro

Fire barn

Utdannet førskolelærer

Herdis Oftebro og mannen hadde egentlig tenkt å slå seg ned i Molde. Der var det vanskelig å finne passende jobb. Men i Sandnes var Sandnes Aducerverk på jakt etter ingeniører. Så flyttet de hit og inn i Punkthuset i 1960 og har siden blitt her. Hun er en fin ledertype, kreativ og fantasifull, leken og glad. Mens barna var små, bygget hun og mannen opp Høyland KFUK / KFUM-speiderne på Hana. Hun har erfaring fra menighetsarbeid i Høyland og på Hana. Dessuten er hun glad i å skrive og satt en årrekke i redaksjonen for Høyland menighetsblad. Her har vi klippet litt. Innledningsvis presenteres tanker om å bli gammel.

VINTERGENERASJONEN

Sein ettermiddag, og det er november. Ute er det mørkt, kaldt og ensomt. Ingen tvil, vinteren er her. Inne står en bukett av høstens siste blomster på bordet, røsslyng og perikum, gullris og blåknapp, ryllik og strå. Fortsatt vakre, men forlengst tørkede og livløse. Er dette et situasjonsbilde på vintergenerasjonen 70+ ? En gang mangfoldige, levende mennesker i varme, lys og fellesskap, og nå vintergenerasjonsmennesker ?

Nei, det er nok langt fra virkeligheten slik jeg kjenner den. For uansett hvor ulike vi er, så har vi likevel visse fellestrekk. Det sies at det ikke er viktig hvor gammel du er, men hvordan du er det. Tiden går så forferdelig fort. Selv om en dag eller en natt kan synes uendelig lang, så løper ukene, månedene og årene fra oss. Det er en ganske paradoksal opplevelse, ettersom vi nå har brukt opp mesteparten av livstiden vår. En ung mann kommenterte det slik: «Så lenge jeg kan, skal jeg løpe. Når jeg ikke kan det lenger, skal jeg gå. Og når jeg ikke kan gå, ja, da skal jeg krype. For frem skal jeg, men jeg vet at jo langsommere det går, jo mer kan jeg se og oppleve underveis».

En meget gammel salme rår oss til å telle våre dager, så vi kan få visdom i hjertet! Et godt råd ettersom hjernen sliter med å lære noe nytt, for kloke hjerter blir varme hjerter, som ser «at hver dag er en sjelden gave, en skinrende mulighet». Det haster faktisk med å samle på gode opplevelser og gleder. «Å forstå sin alder, er å forstå dens gleder».

En praktisk måte å «telle» dager på, er å notere litt i en dagbok. Så kan en holde rede på hva en har opplevd, og ikke minst samle på de gledene livet gir. Har du forres-

ten hørt at rødstrupen synger i november? Livet farer av og til nokså hardt fram med oss, så de små gledene kan bli «redningsvester» som holder oss flytende. Om tiden går fortere, er det en kjensgjerning at VI ikke gjør det. Alt tar lengre tid, men så har vi da ikke så mye å gjøre som før. I stedet blir det etter hvert mer vi trenger hjelp til. Det er ikke alltid like enkelt, verken å be om eller det å ta imot. Vi er jo vant til å være selvstendige og dessuten å kunne hjelpe andre! Kanskje kan noen kloke ord av biskop Dagfinn Hauge hjelpe oss: «Vi er her for hverandre!» Så har da alt sin tid, både å hjelpe og å bli hjulpet.

BARNDOM, KRIG, VENNSKAP

Folkeskoletiden var preget av krigen. Småbyen Molde ble dramatisk bombet i 1940, med miner og brann-tomter i sentrum. Lukten av brent by møtte oss da vi kom tilbake etter evakueringen. Men huset vårt stod, selv om alle vinduene var blåst ut. I hagen var det flere bombekrater. Klassekamerater hadde mistet alt sitt. Vi var ikke gamle før vi på vårt vis ble en motstandsbevegelse. Det bestod i å lære engelske ord, ettersom engelsk var strengt forbudt. Og selvfølgelig fikk klubben dekknavnet Smørfly (Butterfly). To ganger feiret vi fødselsdager, og hele selskapet endte med at vi måtte gå i kjelleren under flyalarm. Tilbud for barn var det lite av, men vi var oppfinnsomme, lekte både indianere og detektiver og administrerte vårt eget bibliotek. Krigen visket ut skille mellom fattig og rik, alle var mer likestilt. Det var positivt for oss ungene. Vi skaffet oss venner for livet. Da jeg kom til verden, var det allerede født en venninne til meg i etasjen over, den første i et

Herdis som barn.

femkløver som feiret 75-årsdagene sammen for få år siden, selv om vi bare hadde holdt sammen i 65 år.

Da freden kom i 1945, hadde vi ventet i fem år på å få gå i vårt første 17. mai-tog. Ikke underlig at freden gjorde et sterkt inntrykk på en 12-åring, noe følgende små vers forteller:

«Gud har gitt oss alt hva Han kan gi, Han har gitt oss freden, vi er fri!

Han har gitt oss landet vårt igjen, som nå bygges opp igjen, smått om senn.

Hele Norge heiser flagg i dag, heiser frie, vakre, norske flagg.

Vi er frelst fra Tysklands tyranni; hele Norge jubler: Vi er fri.

Kirkeklokker ringer dagen lang. Og fra kirken høres salmesang,

det er folk som til sin Frelser går, nå da de ved frihetsmålet står.»

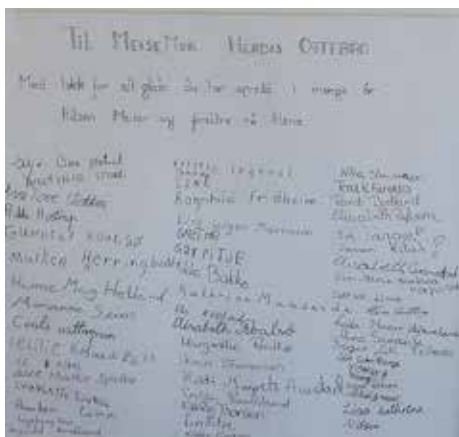
8. mai 1945 Herdis

DØDEN ER LIVETS FØLGESVENN

Ti år gammel møtte jeg døden for første gang på nært hold. Da døde morfar. Han var så vakker der han lå i kisten i stuen, gravferden så høytidelig, men angsten flyttet inn. Noen av mine kunne dø. Døden er livets følgesvenn for oss alle. Og døden ble en nærgående faktor: Vi mistet våre første barn, tvillinger, som ikke fikk leve, - og holdningen den gang ga ikke rom for sorg. Det var bare å gå videre, å få nye barn. Men jeg slet med angst for at heller ikke de kunne leve.

FØRSKOLELÆRER OG IDEALIST

Fire livlige barn så dagens lys utover 1960-tallet. Det første barnet kom samme år som vi inntok Sandnes. Vi slo oss snart til i eget hus på Hana. Noen år senere

«En gang speider, alltid speider», hilsen til meisemor fra meisene.

åpnet jeg stua for barneforening for ungene i gata. I 1970 startet jeg Høyland menighets seksårsklubb i Bedehuset på Hana. Samlingen var én gang i uken. På den tiden var barnehagedekningen minimal. Mens interessen var som størst, hadde vi flere grupper og flere ledere. Hjemmeværende mødre var en stor og uunnværlig ressurs. seksårsklubben var det bruk for en tiårsperiode, og vi stod på.

Ungene våre vokste, utfordringene endret seg. Jan og jeg var gamle speidere. At det ikke var noe speidertilbud på Hana, ga oss anledning til å starte med speiderarbeid for å gi våre og nabolagets barn den muligheten vi selv hadde hatt så mye glede av. Jeg startet med jenter da vår eldste var sju år, og Jan kom etter med arbeid for guttene. Gjennom dette arbeidet fikk vi anledning til å arbeide med kristne verdier, fellesskap og friluftsliv. Jeg konsentrerte meg i alle år spesielt om de yngste, meisene. Årene gikk fort, og jeg var aktiv leder i 25 år. Da følte jeg behov for et skifte. To av barna drar arven videre, og er i dag aktive speiderledere i hver sin kommune.

Jeg trappet ned, engasjerte meg i diverse i menighetsarbeid, bl.a. «Torsdagstreffet».

EN GLAD KIRKEGJENGER.

Før Hana fikk sin egen kirke, sognet vi til Høyland kirke. I mange år var vi uten bil. Derfor gikk vi til kirken, i sol så vel som i regnvær. Noen ganger sammen med barna, andre ganger uten barn. Jeg gikk gjerne i regnklær og støvler langs Kyrkjevegen til kirken, og syntes det var godt å sparke av meg støvlene og gå på sokkelesten inn i kirken. En gang strikket jeg egne kirkesokker. De hadde store, gule smilesoler på hælene. De skulle si noe om gleden ved å gå til kirken og til alters.

Jeg fikk et nært forhold til glassmaleriene i Høyland kirke. De styrket konsentrasjonen og minte meg om at når vi kommer, er Han allerede på vei mot oss, jevnfør. glassmaleriet av Jesu inntog i Jerusalem. Jeg kunne følge hendene hans fra bilde til bilde, der de deler ut brød

og vin, der de bindes, og der de nagles til korset. Alt du trenger til kristentroen er uttrykt i de bildene, følte jeg.

Hanaområdet hadde vært gjennom en ganske sterk boligbygging. Det ble naturlig å vurdere deling av Høyland menighet.

Jeg var aktivt med i menighetsrådet i Høyland og ble satt til å lede distriktsutvalget i Hana / Aspervika. Målet var eget sogn og ny kirke for dette området. Det manglet ikke på pågangsmot, og det var et fantastisk kall å gå inn i. Det var forunderlig å oppleve at kirken ikke bare er tak og vegger. Menigheten er bygget av levende mennesker, heimkomne sønner og døtre.

Noe av det første vi arbeidet med, var å få egen prest. På denne tiden jobbet Høyland menighet med å få ungdomsprest i halv stilling. Vi måtte skaffe midler til å dekke inn den halve stillingen som menighetsprest. Pengene kom raskt på plass. Vi ivret for å få en ung prest, og slik ble det. Dagfinn Skogøy var bare 29 år den gangen. Han svarte fullt ut til forventningene, og med sin gitar ble han og en spillende trener på menighetslaget.

I Aspervika var ny skole under oppføring tidlig i 1980-årene. En av bygningene i skolegården ble Menighets- og Kulturhus. Det ble vigslet til gudstjenestebruk. Samtidig huset det ellers mange ulike aktiviteter frem til Hana kirke stod ferdig i 1997. Bl.a. var det her «Torsdagstreffet» startet, et tilbud for mennesker på ulikt funksjonsnivå. Det er et arbeid som har engasjert meg, helt fra starten av. Gjennom årene har det gitt meg gode venner og mye glede.

Tidene var annerledes. Vi mødre var hjemme, og det ga anledning til frivillig arbeid av ulikt slag. I dag ville

Herdis Oftebro engasjerte seg på mange områder. Det har også blitt overskudd til en vakker bildevev.

jeg nok søkt en utdanning innen menighetsarbeid. Men jeg er veldig takknemlig for de mulighetene jeg har fått gjennom livet. Speiderarbeid og frivillig menighetsarbeid har gitt meg spennende utfordringer.

Å MISTE LIVSLEDSAGEREN

Mange av oss opplever å bli aleine det siste veistyk- ket av livet. Min mann og jeg fikk ikke feire gullbryllup. Planene vi hadde lagt for vår pensjonisttid, ble det ikke bruk for. Jan rakk aldri å bli pensjonist.

Å bli aleine krever at livet revurderes. Alt blir foran- dret, og en må finne sin egen vei videre. Rent praktisk blir det en kjempejobb å gjøre, samtidig som tanker og følelser kolliderer. Vi er veldig forskjellige og reagerer forskjellig, og sånn må det være. Den beste trøsten å gi i denne situasjonen henter jeg fra en liten sønnesønn. «Det er ikke farlig å være aleine bestemor, når en har noen som er glad i seg».

I en slik tid kommer vi nærmere hverandre som familie.

Og som besteforeldregenerasjon har vi en viktig oppgave. Vi skal videreføre kulturarven til barnebarna. Vi har nemlig en historie å fortelle fra et helt annerle- des levd liv, - samtidig som de, barnebarna, har noe å lære oss om nåtiden. Det er viktig fortsatt å leve i ge- nerasjonsfellesskap, gjøre krav på å høre til, selv om en har mindre å bidra med enn før. Etter hvert som årene går, forandrer vi oss jo, som et annet lite barnebarn kommenterte: «Du har ikke alltid vært så skrukkete bestemor!» «Nei, men gjør det noe?» Det gjorde ikke noe, verken for henne eller meg, fellesskapet var det viktigste!

Kan hende tilsier alderen at vi må ut og finne nye sosiale sammenhenger. Liker du å gå tur, så finn noen som går like fort eller seint som deg. Jeg er med i en slik gruppe som har rukket å feire 15-årsjubileum for våre torsdagsturer i Arboretet. Gruppegåing er både

sunt og sosialt. Året rundt er det masse å oppleve sammen ute i naturen.

I Hana kirke er det «Åpent Hus – Alltid på en tirs- dag» fra kl. 10 til 12. Der er det ikke bare åpent for ulike mennesker i ulik alder som har formiddagsfri, men også for høyst ulike innslag av kulturell art. Det er allsang, humor og humør, og framfor alt, - fellesskap. Dette gir oss noe nytt å tenke på og snakke om hver uke.

HVA LIVET HAR LÆRT MEG

Mennesket er skapt i Guds bilde og gjort til en levende sjel som Gud har pustet liv i. For «Hva er livet - et pust i sivet, som synker ned. Et vell av krefter, som higer etter en evighet». Livet varer faktisk fra første pust og til det siste. Og hva er det livet lærer et menneske, som verken foreldre, lærere eller andre lærer det? Livets skole har sin egen geniale utviklingsplan, sine egne pe- dagogiske hjelpemidler, og: Det har så langt aldri hatt bruk for reformer!

Fra jeg kom til verden i 1932, har jeg vært båret frem av nettopp denne utviklingsplanen, som etter hvert nok går over i en avviklingsplan. Da jeg første gang festet blikket på mine nærmeste, da jeg smilte til dem, rakte hendene mot dem, var det ikke noe de hadde lært meg. Det var førstetimen i Guds utviklingsplan for å gjøre meg til et sosialt vesen. Det heter «en må lære å krype før en kan gå». Det gjelder all utvikling, på alle plan i menneskelivet. Hvert utviklingstrinn har et innlagt treningsprogram for det neste. Det var fantastisk å føl- ge fire unger gjennom denne utviklingen og få bekreftet at slik lærer livet en å leve.

Herdis Oftebro og ektemannen har fire barn og åtte barnebarn. Det kom et barnebarn hvert år i åtte år på råd.

En kan undre seg over hvor drivkreftene og motivasjonen til denne utviklingen kommer fra. Livet har lært meg noe om at den kommer fra leken! Jeg siterer Petter Dass: «La livets kilde flyte – så ingen stanser den». I leken finnes energi, kreativitet, humor, den gir glede.

Hvor lenge leker mennesket? Det skal det gjøre så lenge det lever. Leken er Guds fødsels gave til sine barn.